

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра слов'янської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олена Педченко

«19» січня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОЗП 2.2.3. Драматичне мистецтво

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійні програми

(назва)

спеціальність

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(назва спеціалізації)

факультет

(назва факультету)

2021-2022 рік

Робоча програма

Драматичне мистецтво

(назва навчальної дисципліни)

для студентів ОП (назва/назви) _____

Спеціальністю (напрямом підготовки) _____

Розробники:

Педченко О.В., к.філол.н., завідувач кафедри слов'янської філології та перекладу

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

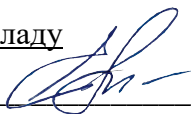
Робоча програма затверджена на засіданні

кафедри слов'янської філології та перекладу

Протокол від «19» січня 2021 року, № 8

Завідувача кафедри

слов'янської філології та перекладу

(підпис)

(Олена Педченко)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _____ (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 3	ОП _____ (назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2	Спеціальність _____	2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>мультимедійна презентація</u> (назва)	_____ (код та найменування спеціальності)	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітній рівень <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		59 год.	год.
		Індивідуальні завдання	
		1 год.	
Вид контролю			
залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 30% - 60% - 10 %

для заочної форми навчання -

1. Мета та завдання курсу

Мета - розкріпачення особистості, розвиток універсальних здібностей людини (у тому числі уяви, асоціативно-образного мислення, емоційної чуттєвості), збагачення її духовного досвіду через знайомство з основами театральнo-творчої діяльності.

Завдання курсу:

- сформувати уявлення про специфіку драматичного мистецтва, власні можливості в цій області;
- розвивати художній смак за допомогою освоєння різних компонентів драматичного мистецтва, розвивати багатовимірне відчуття особи;
- освоїти загальні закони театральної мови та руху;
- сформувати уявлення про театральний постановочний процес, як проект.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: вибіркова дисципліна загального циклу, що спрямована на розвиток творчих здібностей і soft skills студентів.

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна не потребує особливих передумов для вивчення.

Програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати* відомі драматичні школи, основні прийоми сценічних мови та руху, форми роботи над роллю, основні етапи підготовки театрального проєкту; *вміти* аналізувати виставу в єдності змісту і форми, писати анонси, логлайни, синопсиси і глядацькі рецензії, виразно читати вірши і монологи, організовувати сценічну дію, як театральний проєкт.

3. Програма учбової дисципліни

Змістовний модуль 1. Драматичне мистецтво та його особливості

Тема 1. Введення. Драматург, режисер, актор, художник в театрі; музика у виставі. Театральні системи. Театральні школи ХХ століття. Формування "системи" К.С. Станіславського. Акторська система В. Э. Мейерхольда. Умовний театр. Програма "театралізації театру". Містерія і арлекінада. Театральний традиціоналізм. Театр і нові технології мистецтва. Театр і кіно. Театр і телебачення. Театр і мультимедіа. Міжнародні театральні зв'язки

Тема 2. Поняття про театральну критику. Історія побутування. Белінський «Мочалов в ролі Гамлета» - зразок театрального портрета актора. Критика як наука. Критика як література. Критика як мистецтво. Критика і громадська думка. Основні проблеми сучасної критики. Роль критики в організації театального процесу. Методика і технологія роботи над матеріалом: облік жанрових вимог, кристалізація головної думки, відтворення «реальності» видовища, афективна пам'ять.

Тема 3. Критика як сукупність публікацій різноманітних жанрів. Рецензія - первинний жанр критики. Аналітичний і інформаційний аспекти рецензії. Класична «гранд-рецензія». Рецензія - поліадресний або моноадресний текст? Сучасні види рецензій в театральній журналістиці: міні-рецензії, художні рецензії та публіцистичні рецензії. Творчий портрет - монографічна характеристика творчої діяльності художника. Види творчих портретів. Критична стаття та її вид: теоретична, проблемна, полемічна, ювілейна та ін. Композиція статті та етапи роботи над нею. Критичне есе. Огляд - публікація, об'єднана спільною проблемою, темою, художнім жанром. Діалоги і дискусії як ефективна форма виявлення різноманітних поглядів на проблеми театального мистецтва. Критико-бібліографічна довідка. Театральні замальовки і репортажі.

Тема 4. Методика критики. Етика і специфіка взаємовідносин критика і театру. Особливості процесу збору інформації. Чи відвідувати «прес-покази»? Зарубіжна і вітчизняна практика. «Прогін» вистави - матеріал для критичного висловлювання, але не привід для журналістського матеріалу. Принципи об'єктивності, доказовості, такту. Засоби та форми ведення критичної полеміки. Вибір переконливої аргументації, вміння обґрунтувати позицію.

Змістовний модуль 2. Робота над п'єсою і створення образу вистави

Тема 5. Сценічна мова і рух. Підготовка мовленнєвого апарату до звучання: гімнастика для губ, язика, відпрацювання артикуляції і чіткої вимови звуків, скоромовки, тренування дихання. Вдосконалення техніки сценічної мови через художнє слово: особливості віршованої форми і розвиток навичок їх використання для виявлення змісту і головної думки твору; робота над мелодією вірша, його метром, ритмом, засобом римування. (Вправи: "Допиши рядок", "Впізнай поета", пошук музичних асоціацій, мелодія вірша в русі, танці). Розвиток навичок дотримання пауз і їх творчого

виправдання. Перенесення отриманих навичок в процес роботи над роллю.

Тема 6. Робота над роллю і створення образу героя. Освоєння характеру героя як соціально-психологічного типу в комедіях соціально-побутового жанру. Оволодіння характером через пошук внутрішньої характеристики образу; пластична характеристика образу (пластика костюма, рухів, манери триматися); перенесення на сцену життєвих спостережень (впізнання образу), точне уявлення про те, навіщо сьогодні виходжу на сцену; формування уявлення про перспективу актеро-ролі (розподіл сил всередині кожної сцени, акту, вистави в цілому). Створення партитури актеро-ролі, її кольорова і ритмічна діаграма: розвиток вміння заражати глядача своїми думками, уявленнями і почуттями; формування навичок самостійної роботи над режисерськими зауваженнями. Формування вміння активно використовувати отримані навички над роллю.

Тема 7. Робота над п'єсою і створення образу вистави. Поглиблення навичок роботи над драматургічним матеріалом: освоєння особливостей жанру комедії (швидкий динамічний розвиток дії, побудова сюжету на випадкових обставинах, перевага інтриги); вибір п'єси, актуальною на сьогоднішній день. Поглиблення уявлення про образ вистави: пошук деталей, що несуть в собі ідейно-сміслову навантаження; пошук музичного оформлення, костюмів героїв, пошук контрасту в рішенні декорації; освоєння часового простіру вистави ("малий час"); освоєння поетичного простіру вистави.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	ус бо го	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
		Л	П	ла б	ін д	с. р.		л	п	Ла б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Драматичне мистецтво та його особливості												
Тема 1. Введення. Драматург, режисер, актор, художник у театрі; музика у виставі.	6	4	2									
Тема 2. Поняття про театральну критику	16	2				10						
Тема 3. Критика як сукупність публікацій різноманітних жанрів.	12	2				11						
Тема 4. Методика критики.	16	2				21						
Разом за змістовим модулем 1	54	10	2			30						
Змістовний модуль 2. Театральна критика												
Тема 5. Сценічна мова і рух.	2	2	6									
Тема 6. Робота над роллю і створення образу героя.	12	2				10						
Тема 7. Робота над п'єсою і створення образу вистави	13	2	6			10						

Разом за змістовним модулем 2	27	6	12			10					
Усього годин	81	16	14			51					
Модуль 2											
ІНДЗ	9		-	-	9	-					
Усього годин	90	16	14	-	9	51					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Провідні режисерські школи та напрямки ХХ століття	2
2	Сценічна мова і рух.	6
3	Робота над п'єсою і створення образу вистави	6

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сценічна мова і рух.	10
2	Робота над п'єсою і створення образу вистави	10
	Робота над роллю і створення образу героя.	10
3	Театр ХХІ століття	6
4	Режисерська концепція вистави	6
5	ІНДЗ (написання анонсів, рецензій та оглядів)	9
	Разом	51

9. Індивідуальні завдання

1. Написання анонсів, рецензій та оглядів

10. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний (презентації, відеоматеріали), евристичний (пошук матеріалів в Інтернет), творчий (виразне читання, етюди, предпостановочний аналіз п'єси, написання анонсів, рецензій та оглядів)

11. Критерії оцінювання

Студент отримує за роботу на практичному занятті від 2 до 5 балів (загальна мінімальна кількість балів – 10), за творчі завдання від 8 до 12 балів (загальна мінімальна кількість балів – 40), за відповідь на питання тесту від 10 до 20 балів. Таким чином мінімальна кількість балів, отриманих студентом дорівнює 60, а максимальна – 100.

12. Засоби оцінювання

Контрольні опитування на практичному занятті, перевірка виконання творчих завдань, тестування

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
50				50			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Інтерактивний комплекс науково-методичного забезпечення дисципліни.

14. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Аристотель. Поэтика. / Хрестоматия по античной литературе. В 2 томах. Для высших учебных заведений. Том 1. Н.Ф. Дератани, Н.А. Тимофеева. Греческая литература. М.: Просвещение, 1965. URL: http://lib.ru/POEEAST/ARISTOTEL/aristotel1_1.txt
2. Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. URL: http://az.lib.ru/s/stanislawskij_k_s/text_0010.shtml
3. Рудницкий К.Л. Режиссер Мейерхольд. М., 1969. URL: http://teatr-lib.ru/Library/Rudnitsky/dir_meye/
4. Чехов М.А. Литературное наследие. Т.2. М., 1986. (О технике актера). URL: http://teatr-lib.ru/Library/Chehov_m/Nasled_2/
5. Гройсман А. Л.. Основы психологии художественного творчества: Учебное пособие. М., "Когито-Центр", 2003. 187 с. URL: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN5893530985.html>
6. Поламишев А. М. Мастерство режиссера: действенный анализ пьесы. URL: https://www.e-reading.club/bookreader.php/1035183/Polamishev_-_Deystvennyy_analiz_pesy.html
7. Тертычный, А. А. Жанры периодической печати: учебное пособие. М.: Аспект Пресс, 2002. 320 с.

Допоміжна

1. Арто А. Театр и его двойник. Манифесты. Драматургия. Лекции. Философия театра / Сост. и вст. ст. В. И. Максимова, Комм. В. И. Максимова и А. Ю. Зубкова. СПб.; М.: Симпозиум, 2000. 443 с. URL: http://www.teatr-lib.ru/Library/Artod/Doubl/Doubl_i.htm
2. Барбой Ю. М. К теории театра: Учебное пособие. Спб.: СПбГАТИ, 2008. 238 с. URL: http://www.teatr-lib.ru/Library/Barboy/theory/theory_i.htm
3. Бентли Э. Жизнь драмы / Перев. В. Воронина; предисл. И. В. Минакова. М.: Айрис-пресс, 2004. 406 с. («Библиотека истории и культуры»). URL: http://www.teatr-lib.ru/Library/Bentley/life_dr/life_dr_i.htm

4. Богданова П. Б. Режиссеры-шестидесятники. М.: Новое литературное обозрение, 2010. 169 с. URL: http://www.teatr-lib.ru/Library/Bogdanova/60/60_i.htm
5. Гвоздев А. А. Театральная критика / Сост. и примеч. Н. А. Таршис. Л.: Искусство, 1987. 279 с. URL: http://www.teatr-lib.ru/Library/Gvozdev/critic/critic_i.htm
6. Теория театра : сб. ст. М. : «А.Д.&Т», 2009. 298 с. [Электронный ресурс]. – URL: http://www.notabene.ru/book/ADT/03_Theatre.html
7. Тинина З.П. История европейского театра от античности до новейшего времени. Ч. I: Античность, средневековье, Возрождение: Учебно-методическое пособие. Волгоград: Изд-во ВолГУ, 2005. 112 с. URL: <http://window.edu.ru/resource/920/25920>
8. Шаталов О.В. Театр: балет и опера: Учебное пособие для вузов. Воронеж: Изд-во ВГУ, 2008. 174 с. URL: <http://window.edu.ru/resource/532/65532>

Інформаційні ресурси

1. Національний академічний театр російської драми ім. Лесі Українки URL: <http://www.rusdram.com.ua/>
2. Киевский академический театр Колесо URL: <http://teatr-koleso.kiev.ua/>
3. Кіно-театр <http://www.ktm.ukma.edu.ua/>
4. Театральний портал URL: <http://teatre.com.ua/>
5. Київський академічний Молодий театр URL: <http://www.molody.kiev.ua/>
6. Культура URL: <http://cultua.media/>